

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. i. tézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Az új kereskedelmi miniszter.

A hivatalos lap július 20-iki száma közli, hogy a király Lukács Béla államtitkárt kinevezte kereskedelemügyi miniszterre.

Lukács Béla kinevezése kereskedelmi miniszterre a polgári munka diadala. A szerény hírlapíróból, a szakiróbból miniszter lett.

Nálunk talán első eset, hogy az irodalom egy hivatott munkása, a ki nem melléklalkozásként, hanem annak idején kenyérkereseti pályán választotta a zurnalisztikát, a miniszteri székre jut. Ha közben a gyakorlati tevékenység számos ágában jeleskedett is, ez nem dönti meg azt a tényt, hogy a képzett hírlapíró minden irányban meg fogja állni helyét a felelős miniszter nehéz munkakörében is.

Különös okunk van erre a föltevésre annál a férfunál, a kiról mindenki tudja, hogy nemcsak tehetségei és tapasztalata, nemcsak az a buzgalom és odaadás, melyet állásában

eddig tanúsított, képesítik a miniszteri tárca vezetésére, hanem az a szeretet is, melylyel egész eddigi életét az ország közgazdasági ügyeinek s nemzetlétünk fejlesztésének szentelte.

Lukács Béla nyilvános pályáját mint hírlapíró kezdte. És épen az a tér, melynek Lukács Béla tehetségeit a hírlapírói pályán szentelte, a közgazdasági tér volt az, mely kiszólitotta a hírlapírók sorából s csakhamar a legfőbb számvevőszék, majd a pénzügyminiszterium előkelő hivatalnokai közé helyezte. Szakavatottságát, bő és alapos ismereteit azonban csak rövid ideig értékesíthette a miniszteri bürokkban. Nagyobb tevékenységi körre vágyott s 1872-ben megválasztották képviselőnek.

Oly ambícióval indul neki a képviselő-ségnek, hogy még jogászkorában tanulmányozta a parlamenti viszonyokat. Nem a karzatról, hanem a gyorsírodában, ahol szerény írói állást vállalt. Képviselőisége idején pedig újra visszatért első szerelméhez, az újságíráshoz s jó ideig szerkesztette a Közvélemény című napilapot, melyben közgazdasági és pénzügyi vezérekkel annak idején méltó feltevést keltettek.

De nemcsak ephemer sikereket tudott elérni. Állandó becsesel bíró munkát is írt. A fődolog azonban, hogy a mit írt s a mit tanult, nemcsak elméletileg értette, hanem gyakorlatban is érvényesíteni tudta. Jelentékeny pénzintézetek élén gazdagon dotált állást foglalt már el, mikor Baross államtitkársága alatt a szerényebben dotált elnök-igazgatói állást foglalta el a magyar államvasutaknál. Az akkori bukásában is népszerű Tolnay Lajos helyét töltötte be kellő tapintattal és erélylyel és a mi fő, kiváló szakértelemmel. És hogy ez első igazán nagytekintélyű állás betöltése közben mennyire megfelelt a hozzája legilletékesebb helyről kötött magas igényeknek,

azt semmi sem igazolja jobban, mint hogy Baross Gábor miniszterre kinevezése idején őt választotta államtitkárává. Nem is volt oka e választást megbánni soha. Lukács Béla mint államtitkár szerényen s a második sorban dolgozott ugyan, de Baross mellett is feltűnt az ő alapos tájékozottsága, munkaképessége, szívós kitartása s férfias ereje. Mint kezdeményező, mint a koncepcziók embere nem nyomulhatott előtérbe, mert minden a miniszter aegise alatt történt. A beavatottak azonban tudják, hogy számos nagy kérdésnek az eredete, sok üdvös intézkedés keletkezése az államtitkárra vezethető vissza, a ki gyakorlati tevékenységének helyes kerékvágásába akkor jutott igazán, mikor a volt közlekedési miniszteriumot átalakították kereskedelmi miniszteriummá s mikor az ipar és kereskedelem fejlesztésének nagyfontosságú kérdései is másodsorban az ő erős vállaira neheztek.

Mikor a volt földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumból áthozták az ipar-és kereskedelemügyek reszortját, Lukács Béla felezítálta a legügyesebbnek ismert szakembert az új reszortból és órákon-napokon keresztül informáltatta magát az ügyek minden részlete felől; áttanulmányozta a régi, elintézett dolgokat és kitanulta a folyó ügyeket. Ezer és ezer aktából tanulta meg: mit tett és mit nem tett a régi kereskedelmi miniszterium, megismerte annak szellemét és tendenciáját s rövid néhány hét alatt nem volt az ipari és kereskedelmi ügyekben nálánál avatottabb ember az egész miniszteriumban.

Hogy ez az állítás ne legyen pusztá oda-vetett állítás, föl kell említenünk, hogy Lukács Bélának egyik legkiválóbb sajátága a bámulatos emlékező tehetség. Évek mulva is emlékezik minden fontos és kevésbé fontos aktára. De nemcsak az elintézés módjára emlékezik, hanem a legtöbb esetben azokra a

A „Székelyföld“ tárczája.

A szerelem áldozatai.

(Népies elbeszélés.)

Irta Barthalis János.

(Folytatás.)

III. Váratlan esemény.

Nem volt boldogabb ember a faluban Czirok Bandinál a közelmúlt vasárnapi bál óta. A falu legszebb leányának szerelmét, szívét bírta örökölni. Egy olyan leányét, ki közel kétszáz hold ingatlannak s rengeteg pénznek volt leendő örököse és kit úgy ismertek a faluban, mint elérhetlen jövő után ábrándozót. Nem is hitte, hogy szépségéért valami ur-féle meg nem osztaná vele a nevet, a rangot. Nagyságos asszony szeretett volna lenni. De hát korán belátta, hogy merész vágyaira ólomsúlylyal nehezedik valami gátló körülmény, mely magasroptú terveinek untalan szárnyait szegi. Ez a valami pedig a születés volt.

Egyedül a Térdigkar ispánt bírta meghódítani, de az sem komoly szándékkal hódolt neki, a mely körülményt, sajnos, majdnem későre, de észrevette mégis. És akkor kivetette hálóját a falu

legszebb legénye után. Az epedő szempillantások, majd a kacérság különféle nemei meghozták a várt eredményt.

Czirok Bandi a Borcsa hálójában eviczkélt.

Vesztebe indult a fiú. Hasztalan figyelmeztették az idősebbek az örvényre, melynek szélére került, hasztalan sirt utána a hűtlenül elhagyott kedves Korsós Tercsi, hasztalan áztatta könyeivel a szivtelen legény lábait: nem ért semmit. Örült szerelmi mámorában mindenkit durván utasított el magától, ki a még távol levő veszélyre merte figyelmeztetni.

Tehát békében hagyták.

Három hónap mulva az első forró csókok elcsatánása után egy napon váratlan esemény történt.

A szerelmi lázban égő Bandi örömtől repeső szívvvel ment Borcsaékhöz, kivel már jegyben járt. Az öreg Csányiék, Borcsa szülői, valahol a homoki szőlőjükben izzadtak, míg Borcsát, mint rendesen, hounn hagyták, mivel belőle okvetlenül kisasszonyt akartak csinálni.

Czirok Bandi senkit sem talált a szobában. Kiment hát a gyümölcsösbe. Ott is hasztalanul kereste a házbéliek valamelyikét. Végre aztán a virágoskerti rózsálgásban ráakadt jegyesére. Csakhogy, hajh! milyen szomorú meglepetés várt itt reá!

Borcsa egy csinosan öltözött ur ölében ült, kar-

ját önféledten pihentetve annak vállán, míg a patyolat ruha szétáruháva mutatá a leány vakító fehérségű keblét s szétbomlott hajának fűrtelivel kacéran játszadoztak az enyhe szellő láthatatlan tünderei . . .

Bandi eleget látott.

Vadállatias ordítással vetette magát a megráztent szerelmes párra, kik az első ijedtség hatása alatt sőszloppá látszóttak merevedni.

Borcsa találta fel leghamarább magát.

— Tyhü! szégyelje kend legalább tölem, hogy így meg mert ijeszteni minket: engemet és a rokonomat! — kiáltott hódító nevetéssel a halál-sáppadtan álló legényhez, kacéran dölve karjai közé annak.

De Bandi egy szempillantásnál rövidebb idő alatt lökte el magát a hűtlen némbert, hogy az elterült a földön s megörögtetve kezében a részfokost, mint cikázó villám a haragos égnek, csapott le azzal a megrémült ur fejére.

Egy tompa zuhanás és egy halálhörgés volt rá a felelet és az előbb még mosolygó arcú ur, az életerős férfi, halotthalványan terült el a lugas padlatán.

Bandi maga is megrémült, mikor az áldozat fejéből csörgedező vért meglátta, s tehetetlenül eresztette le karját, melyet azon ezből emelt

számokra is, a melyekkel az elintézés fogalmazva van. Számtalanszor keltette föl e ritka emlékező tehetségével munkatársainak bámulatát. De a mi ennél többet ér s a mit mindenki könnyen átláthat, ez az emlékező tehetség óriási előny oly férfinál, a kinek nemcsak ezerféle tárgygyal, hanem ezer és ezer emberrel van dolga.

És ha az eddigi második vonalból mint miniszter az első sorba lép, sem lény, sem nézetei nem fognak változni. — A mikor programját kérték, szinte csodálkozva felelte, hogy ő a volt kereskedelmi miniszter álláspontján kívánja tevékenységét folytatni. Nem volt ő alárendelt államtitkár, hanem a miniszter mellett állott, vele együtt dolgozott, s ha nagyrítván nézeteltérés volt közöttük, az érvek döntöttek egyiknek vagy másiknak nézete mellett. Az évek hosszú során át való együttműködés után tehát a kégyelet is parancsolja, hogy azt a szellemet nyomról nyomra kövesse, mely a miniszterium eddigi programját jellemezte s hogy a félben maradt munkát sikerrel és diadallal folytassa a haza üdvére.

Hogy az első vonalban kezdeményező és alkotó ereje jobban fog érvényesülni, az bizonyos; hogy szerénysége mellett egyénisége és tehetsége is jobban ki fognak domborodni, az természetes. És hogy Baross után lelkesedéssel fogja új hatáskörében munkálkodását folytatni, ezt bizonyítja eddigi életpályája, mely nem az anyagi sikereket kereste, hanem át volt hatva az ambíciózus vágytól, hogy tehetségét, tanulmányait és tapasztalatait a haza felvirágozása érdekében érvényesítse.

A hitelszövetkezetek szervezésére vonatkozó törvényjavaslat, mint értesülünk, a pénzügyminiszteriumban elkészült. A pénzügyminiszter csak azért nem nyújtotta be az ímént lefolyt ülészakban a javaslatot, mert előzőleg azt tágabb körű anket véleményezése alá kívánta bocsátani. A pénzügyminiszter az anketet legközelebb összehívja s így a javaslat már az őszszel megnyíló ülészak elején benyújtható lesz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Nem kevesebb, mint tizenhat törvényjavaslat várt kedden a főrendiház napirendjén elintézését. Tizenhat javaslat — köztük a valutáról szólók. És másfél óra alatt a főrendek szerencsésen letárgyalták mind a javaslatokat és még hozzá ki is adtak az éhes bírának — egy mágnást.

Igen, csoda történt. Egy elbocsátott kasznár arra kérte a marczali járásbírságot, hogy büntesse meg az ő grófját, a ki a feleségét megsér-

tette. A járásbírság megjelent a főrendiház előtt, kikérve a főuri vádlottat.

A méltóságos mentelmi bizottság természetesen régi szokásához híven „zaklatás“-t látott ebben a kérelemben s nem javasolta kiadatni a grófot. Amde fölkelt Gyulai Pál, a ki épen olyan kérelhetlen a grófok, mint a posták iránt, és egy demokratikus ízű beszédben megrezzentette a főrendek igazságérzetét. Azt indítványozta, hogy de bizony csak adják ki a grófot a főrendiház jó híre érdekében. Keglevich István gróf azonnal csatlakozott a Gyulai nézetéhez és még gróf Szapáry István, a volt pestmegyei főispán is ilyen értelemben szólalt föl.

Míthogy pedig a rendi és felekezeti elfogultság szelleme véletlenül nem volt jelen az esetben, a főrendek a mentelmi bizottságot leszávarták és gróf Zichy Nep. Jánost, a kiről szó van, kiadták.

A kiadás, mely különben meglehetősen jelentéktelen dolgokon alapszik, azért érdekes, mert az első szakadás azon a rendszeren, hogy főrendet nem kell kiadni.

Ezután, az apróbb javaslatok után a valuta-szabályozásra került a tárgyalás sora.

Általánosságban szó nélkül elfogadta a javaslatokat a főrendiház s csak a részleteknél szólalt föl a gazdák érdekében gróf Dessewffy Aurél, a ki a képviselőházat meguntta és a főrendiházba jött pihenni. De ilyen nevezetes javaslatokat szó nélkül mégsem tudott hagyni.

Wekerle megnyugtató választ adott.

Dessewffy Aurél gróf azt is megkérdezte a minisztertől, mi történék, ha Ausztriában a javaslatokon változtatnának? A pénzügyminiszter úgy felelt, hogy annak visszhangja lesz Ausztriában is. Kijelentette, hogy ha a tehermegosztásnál változtatnának, akkor egyszerűen ahhoz hozzá nem járulna.

Ezzel a kis és nem is veszélyes természetű hadüzenettel végződött a főrendiház „vitája“.

A leleplezett Oroszország.

Az a bünper, mely csak az ímént ért véget Szófiában, kétségtelen bizonyítékokat szolgáltatott arra nézve, hogy az orosz kormány és aensei szervezik Bulgáriában az összeesküvéseket. A mi eddig csak közhiedelem volt, az okmányokkal támogatott teljes bizonyossággá vált, melyet többé eltagadni nem lehet.

A szófiaai hadi törvényszék ítéletének sulya ennélfogva nem annyira a kiszabott büntetéseken van, mint inkább abban, hogy az orosz kormány mint közönséges gyilkosoknak és forradalmároknak felbujtója és czinkostársa áll a világ szemei előtt. A kiket a törvényszék halálra ítél, azok az orosz kormány bűnös üzelmeinek áldozatai lettek,

s minden arra mutat, hogy ily körülmények között még a legelzüllöttebb emberek sem fognak többé arra vállalkozni, hogy megbontsák Bulgáriában a fennálló rendet. Mert ezek az elemek eddig abban bíztak, hogy Oroszország hatalmas keze messze elér s nem fogja megengedni, hogy ha a merénylet esetleg nem sikerül, ők bűnhődjenek. A bolgár kormány azonban kérelhetetlenül jár el a kezébe került forradalmárokkal s éppen nem engedi magát megfélemlíteni az oroszok és szövetségeseik lármájától.

Azok a leleplezések, melyek a per folyamában történtek, olyanok, hogy egyenesen megbélyegzik az orosz kormányt, melyről kiderült, hogy az ő kezelése alatt levő állami pénzekkel bérelték fel a gyilkosokat, a kik Belosev minisztert orvul megölték.

A helyzet tehát az, hogy a törvényes jogokat fitogtató orosz uralom forradalmi czélok szolgálatába szegődött a Balkánon, míg a törvényelleneseknek éppen az oroszok részéről proklamált bulgáriai állapotok a rendnek és biztonságnak garanciáit képezik. Hogy ily viszonyok közepette az orosz czár maga elérkezettnek tartotta az időt arra, hogy minden hivatalos támogatást eltiltsa, melyben eddig a forradalmárok részesültek, az érthető; csak az a kár, hogy e tilalom akkor következett be, midőn becsülettel nem lehetett tovább folytatni az eddigi politikát. A szófiaai ítéletnek erkölcsi hatása ekként megmérhetetlen.

Első sorban megérzik annak hatását Szerbiában azok, a kik minden pillanatban készek voltak Bulgáriában forradalmat rendezni. Másod sorban nem egyhamar fog akadni bolgár menekült, a ki vállalkoznék arra, hogy elhagyja az orosz területen élvezett biztos menhelyet s Bulgáriába menjen, a hol most a forradalom sikerének esélyei rendkívül csökkentek s a hol az elfogott forradalmárookra a halálbüntetés vár.

Abban a küzdelemben, melyet Bulgária és Oroszország folytattak egymással, az erkölcsi győzelem a bolgár kormányé s Oroszország szégyenletes módon kénytelen visszavonulni, miután a gyilkosok szövetségeseinek bélyegét hordja homlokán.

Különlélek.

— Elhalasztott gyűlés. A kovásznai fürdő-részvénytársaság július 31-ére tervezett gyűlése augusztus 3-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A közgyűlést a nagyválasztmány gyűlése előzi meg.

— Az időjárás nem kedvez a gazdáknak. Az ég, mely egész héten borult volt, szombatn hajnalban teljes erővel megeresztette csatornáit s az óta csaknem szakadatlanul hull az áldás. Az aratás, mely a héten vette kezdetét, már most szünetel.

volt fel, hogy egy másik csapással a hűtlen leány koponyáját fogja szétzúzni.

Mikor a tettetett ájulásból magához tért Borcsa, egy szivig ható sikolylyal vetette magát a szótlanul, halványan maga elé bámuló legény keblére s fuldokló, szinpadias hangon így zokogott hozzá:

— Oh, mit tétél Bandim, jegyesem? Miért bántottad rokonomat, ki messzi földről jött haza meglátogatni minket, ki családunknak büszkesége vala, a kivel éppen rólad, mátkámról, beszélünk? Rólad, kit magas összeköttetéseinél fogva egy kis hivatalba helyeztet volna, hogy meg legyünk kímélve a testet rongáló munkától. Oh, szegény rokonom, kit olyan epedve vártak atyámék! rózsás terveimet már nem valósíthatod meg, mert a szerelemfáltás gyilkos, vak szenvedélye örökre némává tett.

Ezzel ellökte magától a hallottak miatt még jobban megrendült legényt s hangos sirással rogyott a mereven fekvő hideg tetemre.

Bandi még csak most látta be, hogy milyen oktanul cselekedett s megfontolatlan heves tettével minő veszedelmet rántott a nyaka közé.

De már késő volt minden.

Azért mégis oda lépett Borcsához, s megérintve alabástrom vállát, melyről az előbbi jelenetek alatt már lehullott volt a ruha, bánatos, tompa

hangon, mintha a föld alól beszélne, így szólt a fuldoklóhoz:

— Megbocsátás-e nekem, Borcsa, a miért ilyen nagy keserűséget okoztam a te lelkednek, a te ártatlan galambszívednek?

Oh, bár inkább megfojtotta volna a száját, bár inkább beleszorította volna a lelket abba a bűnös leányba, hogy állt volna el a verése annak a galambszívnek, melyen át romlott vér keringett, mint hogy olyan bűnbánó, olyan lemondó hangon beszéljen hozzá!

Borcsának egy gondolat cikázott át agyán. És ez az eszme megtetszett neki. Szerelmes lett bele rögtön. Csakhogy ezt még nem volt szatad elárulnia.

Fájdalomtól megtört emelkedett föl a kedves rokon véres teteme mellől és könyeit visszaértette, mint a fájdalom vértanúja, feldult arczeval állt gyilkos jegyese elé s bámulatra méltó közönyös hangon kérde tőle:

— Mit akar kend még itten? Nem elég volt egy vértócsa talán? Vagy kettőt akar ontani e helyen?

És ezután arc-színéből kikelve, mint dühös furia folytatá:

— Takarodjék, hordja innen magát! gyászos végű szerelmünkre kérem. Távozzék és vigye magával átkomat: esze elbagyja helyét, sir ki-

vesse testét; legyen boldogtalan életében, s a halál, mely másnak az örök nyugalom éje, kendnek az örökös kín végtelenbe nyúló nappala legyen. A halál csak büntetésül jöjjön kendre, a miért ilyen nagy keserűséget okozott az én szerelmes szívemnek!

Bandi megsemmisülten rogyott térdre az átok viharos hangjának hallatára s elhaló hangon sutogá:

— Borcsa, az Istenért, kegyelem! Ne átkozz még tovább is.

A furia pedig folytatá:

— Ugy kegyelmezzon meg kendnek az Isten, mint azt én kívánom. Én pedig átkot kérek a kend fejére a kiontott vértől.

A szerencsétlen legény még egy végső erőlködést próbált meg:

— Borcsa, irgalmazz. Hátha valamikor még megbánod, hogy megátkoztál? Nem fogsz-e akkor megrettenni lelkiismereted szavától? Borcsa, vedd fontolóra és bocsáss meg nekem, s ha ez meglesz, keveset adok majd a világ ítéletére.

— Jól van — felelte ravaszul, tettetett hangon a leány. — Többé nem átkozom kendet; még a mit elmondtam is eddig, visszavonom. Én megbocsátok, Bandi, de tudja e kend, hogy a törvény nem nézi el olyan könnyen ezt a tettet? Emlékszik-e még Tóth Palkóra? Ugy-e bár, ő még en-

— A székely iparkamara üdvözlötte az új kereskedelemügyi miniszterhez. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara Lukács Bélához kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezése alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte: Nagyméltósága Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter úrnak Budapest. Nagyméltóságodat, a magyar közgazdasági ügyek kipróbált előharcozását, Baross hű munkatársát s legméltóbb utódját, a kereskedelemügyi miniszterium élén mély tisztelettel üdvözlő a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara. Tauszik B. Hugó, elnök.

— Málnás fürdőn nagy az élénkség. Ez idény alatt több mint 200 vendég fordult meg ott. A fürdők között leglátogatottabb a „Herkules” fürdő. A fürdőn ritka kedélyesség és egyetértés uralkodik a vendégek közt. A jó mulatságok egymást érik. Az ott időző ifjúság folyó hó 24-én a Székely Nemzeti Múzeum javára táncozal egybekötött zártkörű estélyt rendez.

— A kolera réme egyre fenyegetőbb mértékben lépik fel s napról napra nagyobb területeken ejti rettegésbe az embereket. Oroszországban napirenden vannak a zavargások a kolera következtében. Valami gonosz emberek azt hitették el a néppel, hogy az orvosok megmérgezik a betegeket s a legtöbbet elevenen temetik el. És a műveletlen tömeg vad fanatizmussal rohanta meg az orvosokat, legyilkolta őket s felgyújtotta a kórházakat. A legborzalmasabb részletek érkeznek a vérengzésekről, melyek különösen Asztrakában és Saratovban vannak napirenden.

Mint Aradról jelentik, az ottani várban egy közlegény meghalt kolera-nosztroaszban. Hir szerint az elhunytat amugy titokban, hirtelen eltemették.

A kolera-veszély közeledtére egy orvos azt írja, hogy okvetlenül már most meg kell tenni az óvóintézkedéseket, mert semmi sem biztosít arról, hogy rövid idő alatt itt nem lesz a járvány. Különösen azonnal be kell rendezni, esetleg fel kell építeni az izoláló kórházakat és az ehhez szükséges fertőtlenítő intézeteket, valamint előkészíteni a népkonyhákat, a hol a legszegényebb réteget ingyen ételmeznék. A hatóságoknak különösen a lakosság szegényebb részéről kell gondoskodni, melyet a veszély jobban fenyeget, mint a vagyonosabb osztályokat. Az egészség követelményeinek megfelelő életmód hatalmas védezközt a kolera ellen. A ki mérsékelten tud élni, a ki abban a szerencsés helyzetben van, hogy tágas és egészséges lakásban lakhatik, a ki jó előmlesztett tud vásárolni, a ki tisztán tudja tartani minden irányban házát és testét, a kinek eszközei megengedik, hogy idejekorán orvosi segélyről gondoskodják a betegség sohasem hiányzó „hírnökei” jelentkezésére, annak nem kell félnie a kolérától; a legtöbb esetben pláne jobban el lehet kerülni, mint például a tifuszt, mely elől nehezebb menekülni, mint a kolérától. A kolérának annyira rettegett ragályosságát nagyon túlozzák és a megállapított koleraeset kezelése jelenleg mégis sokkal biztosabb, mint minden eddigi járványé. Hiszen 1866. elég tanulságos e tekintetben. Az egyes egyénekre nézve tehát ez idő szerint alaptalan a kolérától való nagy rémület; mindnyájan kielégítő módon védekezhetünk a veszély ellen, de az általánosságot csak czélszerű, kimerítő és lelkiismeretesen végrehajtott hatósági rendszabályok védhetik meg.

nél is kisebb hibáért került a bitófára? No hát mondok valamit. Én megmentem kendet. Nem szeretném, hogy vármegyei temetésre jusson. Csak fogadjja meg tanácsomat: most menjen haza s mit se féljen, ha engem szeret. — S itt olyan igézően kacscintott a kétségbeesett legényre, hogy az majd elfeledte, hogy ő most gyilkos és a Borcsa hatalma alatt áll, s már kész volt karjaiba zárni a bűbajos leányt. De ez gyengén eltolta magától s félbeszakított beszédét így folytatá:

— Ma estig el bírom titkolni a véres esetet. Majd találom rá módot. Este aztán, mikor csendes lesz a falu, a kertben, a szokott helyen várni fogom. A hullát eltüntetik. Elássuk egy félreeső helyen. A titok kettőnké lesz, s jaj annak, ki elárulja azt. No, jó lesz így?

Bandi csak elbámult ennyi leleménységen s ilyen nagy szereteten és keblére szorítá a furfangos eszű leányt:

— Köszönöm, Borcsa, ezt a nagy szívessegedet — mondá. — Sohasem fogom elfeledni, míg csak élek. Rabod, hűséges ebed leszek, a miért megmentesz az égbekiáltó szegénytől. — S forró csókokkal halmozta el szerelmes galambját.

Csókolgatta a helyett, hogy megfojtotta volna a kigyót.

Nemsokára aztán távozott.

(Folytatása következik.)

— A két ház utolsó ülése. Szerdán mind a két ház, úgy a képviselők, mint a főrendeké, rövid tiz-tizenöt perces ülést tartott, melyek a záró ülések voltak a nyári szünet előtt. A t. Házban alig tiz-husz honatya lézengett a padokban s ha Csanády bácsi jelen van, aligha lehetett volna megtartani ezt az ülést, és majd lecsapott volna az abszensekre a katalógus-olvasatással. Az öreg kurucot azonban már csak egy fekete zászló és az elnöki parentáció képviselte, s így az ülést a negyven képviselő jelenléte és katalógus-veszédelem nélkül is meg lehetett kezdeni. Meg is kezdték. A jegyző az ő érthetetlen mormolásával felolvasta a jegyzőkönyvet és senki sem ellenőrizte szavait, senki sem állt az előadói szék lépcsőjére, tölcserő csinálva kezéből a fülei elé, hogy egy szó se roppenjen el meghallgatatlannul a protokollum tartalmából. Az isten tudja, mit írtak bele abba a jegyzőkönyvbe, az isten tudja, mit írnak ezután a ház nótáriusai bele! Nincs többé senki, a ki a körmükre vigyázna. Az elnök néhány meleg szóval bucsuztatta el az elnöki szék legnagyobb ellenségét, Csanády bácsit, kiemelve, hogy benne közelitünk egy buzgó, a régmúlt idők hagyományát képviselő tényezőjét veszítette el. Azután az elnök publikálta az új minisztert, felolvastatta az új országgyűlést elnapoló királyi leiratot, s végül elbucsuozott a képviselők-től, meghatolt hangon kérve őket, hogy őt az eddig tapasztalt szíves figyelemben ezután is részesítsék. (Nagy humorista ez az elnök!) Egyébiránt ezuttal csakugyan szívélyesen megéljeneztek. — A főrendiházban az ülés végén történt egy kis derűs epizód. Ennek a háznak a Csanády Sándora a váci püspök, Schuster Konstantin, nem ugyan a turbulenciát, hanem a pontosságot és szorgalmat illetőleg. Egyetlen ülést sem mulaszt el s mindig kitart az ülés legvégéig, a mi szerencse, mert mindig van valaki jelen, a ki a szokásos loyaltási és üdvözlési nyilatkozatokat megtegye. Most is úgy szólván egymaga képviselte Szlávay elnökön és a jegyzőkönyv kiűl a főrendi táblát, de azért teljesen neki volt készülve, hogy a szeretett elnöktől a távozás előtt méltóságos tagtársai (illetőleg azok türes helyei) nevében elbucsuazzák. Mikor a királyi leiratot felolvasták, a püspök föl is kelt helyéről, ünnepi poseba helyezkedett és torkát köszörülte, hogy a beszédbe fogjon . . . Amde Szlávay nem vette észre a püspök szándékát, és mielőtt az szóhoz juthatott volna, rövidesen bezárt az ülést. Ő méltósága sóbálványára meredve, mint egy nagy kérdőjel állt helyén, mintegy nem akarva elhinni, hogy már bezárták az ülést. Pedig úgy volt és mindjárt el is távoztak a tereméből az elnök, a jegyzők, a kiket aztán nagy fejesóválással követet a főrendiház is, illetőleg a váci püspök.

— Nyilvános köszönet. A kézdi-orbai róm. kath. lelkészkező papság f. hó 18-án szeretett főnökének, mélt. és főtiszt. Bálinth László főesperes urnak 30 éves papi jubileumát ünnepelvén, őt szívélyes bankettel tisztelte meg. Mely alkalommal a szívélyes és eszmedus dikkciók közt a lelkes és hazafias papság abban állapodott meg, hogy szeretett főnökének e jubileumát megörökítendő, egy „Bálinth László” alapítványt teszen a kantai gimnáziumnál, melynek évi kamatját a megállapított szándék szerint a gimnázium egy tanulója élvezendi. Az alapítványhoz azonnal megindult az önkéntes adakozás, mely negyvenkét frtot eredményezett nevezett nemes czélra. Szíves adakozók: mélt. főtiszt. Bálinth László főesperes ur 10 frt. Ft. Rápolthy Ferencz, László József, Bálinth Ignác, Jankó Antal plebános urak 5—5 frt. Osiby Tamás, Tamás Dávid plebános urak 3—3 frt. Ft. Benze Lajos plebános ur 1 frt. Lipták Kelemen 1 frt. Hassák Vidor tanár, Wittmann Agoston ig. 2—2 frt. Az összeggyűlt pénz Rápolthy F. és László J. ellenjegyzése s ellenőrzése mellett a gimn. igazgatónak lett átadva kamatoztatás és a meghatározott czélra való felhasználás végett. A ft. adakozó urnaknak e helyen a gimnázium szegény tanítványainak nevében legáltalánosabb köszönetemet fejezem ki. Wittmann Agoston, gimn. igazgató.

— Magyarok Brailában. Romániában tudvalevőleg sok magyar él, úgy Bukarestben, mint a többi városokban. De különösen Brailában vannak számosan, a hol a számuk nyolcz ezeret tesz ki. Itt most a református magyarok templomot és iskolát kezdtek építeni, a miért is az egyház vezetője, Nagy Sándor misszionárius lelkész Magyarországra jött, hogy a templom és iskola költségeire adományokat gyűjtson. Remélhető, hogy Magyarország intelligens és jómódú közönsége érdeklődni fog a brailai magyarok jövője iránt és adományait a hazafias céltól nem vonja meg, mert úgy áll a dolog, hogy a brailai magyarok úgy maradhatnak meg magyaroknak, ha ott templomuk és különösen magyar iskolájuk lesz, amelyben nemcsak a nyelvet gyakorolják, de a hol hazafiaságra is serkentik őket. A katolikus magyarok fia is a református iskolába fognak járni, mert helyzetük a külön iskola föllállítását nem engedi meg. A katolikusoknak Brailában nincs külön papjuk. A templomban nekik az olasz pap románul prédikál, a vallást pedig olasz nyelven tanítja. Így tehát a brailai ref. templom és iskola építésének költségeihez a katolikusoknak is hozzá illik járulniok adományaikkal, mert csakis így érhető el az, hogy a brailai katolikus magyarok gyermekei magyar iskolában magyarul, hazafias szellemen nyernének oktatást. A midőn ezek fölemelése után ezt a hazafias ügyet olvasóink figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy az adományok aug. 4-ig Nagy Sándor misszionárius lelkész urhoz küldendők (Budapestre, Berzsenyi-utca 3. sz. 6 ajtó) alatt. Azontul pedig Brailába (biserica Calvina) Románia.

— Az országos balneológiai egyesület igazgató tanácsa körlevelet intézett legújabbban az egyesület gazdasági osztályának tagjaihoz, melylyel értesítette mindama fontos eredményekről, melyek az egyesület fáradozásait legújabbban megjutalmazták. Az igazgató-tanács ez évi február 16-án a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést nyújtott be, melyben több fürdőnek részint a vasuti menetre, részint a postai viszonyokra vonatkozó kívánságait előadta, valamint egyéb, a hazai fürdőügyet illető kérelmeket is felhozott. A miniszter nemrégiben válaszolt e felterjesztésre, még pedig oly modorban, hogy abból nyilvánvaló lett a magyar fürdőügy iránt való jóindulata. Megengedte a miniszter, hogy a vasuti állomásokon ingyenesen függeszthessék ki a hazai fürdőigazgatóságok a hirdeteiket, kedvezményeket adott az egyesület levelezésére nézve, több fürdő kívánságához képest változtatott a vasuti menetrenden, egyes helyeken táviró állomásokat állított föl, szóval csaknem minden tekintetben teljesítette az egyesületnek a feliratban összefoglalt kéréseit.

— Kirándulás Vasvári Pál eleste helyéhez. Vasvári Pálnak, a gyalui havasok közepében elesett ifjú szabadsághős vezérnek eleste helyéhez, a gyalui havasok vadregényes vidékére egy nagy társaság vonult ki a napokban. A társaságban nők és férfiak vettek részt. Szám szerint körülbelül 70-en érkeztek gyalog, lóháton, szekereken a vadregényes havasi vidékre. Itt már előre odarendelt s még élő szemtanuk által megállapították a Vasvári elestének az idejét és helyét. A helyen élénkeltek a himnuszot, Szabó Sámuel tanár tartott megható emlékbeszédet, mely után a szózatot énekelték el. A társaság minden tagja a felállítandó emlékhelyére egy-egy követ tett, miáltal ott rövid pillanat alatt képződött egy szép gulya, melyet a jelenlévő hölgyek megkoszorúztak. Kuzsók István ereklény-múzeum-ór indítványára elhatározták, hogy az alapra gyűjteni fognak, ígéretet tettek egymásnak, hogy eszép nap emlékére minden évben kirándulnak ide a társaság tagjai. A helyet elkeresztelték „Vasvári-hely”-nek és a Fränkel fűrészgyár igazgatóját megkérték egy ideiglenes fakereszt felállítására. Itt esett el Vasvári Pál, 1849. júl. 13. felirattal, mit az nyomban foganatba is vett. Az ünnepély után a helytől 1/2 óra járásra a havasi telepen Belesben társas ebéd volt, melyen hatvan személy vett részt.

— Rákóczy hamvainak hazaszállítása. Kolozsvárról írják, hogy szerdán délután a város-házán Sándor József elnöklete alatt gyűlés volt, melyen a Rákóczi-bizottság megalakult. A bizottság czélja társadalmi uton mozgalmat indítani és a parlamentre kérelmezéssel hatni, hogy Rákóczi és a bujdosók hamvai Thaly Kálmán kutatásainak megfelelőleg 1878-ban egyhangulag hozott képviselőházi határozat értelmében haza hozassanak. A bizottság e czélból átiratban megkeresi az összes törvényhatóságokat.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekből is postabérsé és vámtmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Csuz, kösvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölő a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utazások léteznek, ennél fogva mindig határozottan

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Sz. 2523. k. i.
1892.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XII. t.-cz. 125. §-a intézkedéséhez képest közhirrre teszem, hogy K.-Vásárhely rendezett tanácsu város 1893. évi előleges költségvetése mai naptól számítva 15 napra előleges közszemlére a főjegyzői irodában ki lett téve.

K.-Vásárhelytt, 1892. július 18.

Bartók Károly,
polgármester.

Árlejtés.

A sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó-kollegium tápintézetéhez az 1892—3-ik iskolai évben szükséges tápanyagok (hus, zsír, fűszer, zöldség stb.) továbbá tűzifa és petroleum szállítására ezennel árlejtés hirdettetik, összesen 10,000 frt értékben.

A részletes föltételek megtekinthetők a tápintézet hivatalos helyiségében d. e. 11—12 óráig.

A zárt ajánlatok beadásának határideje f. évi augusztus hónap 12. d. e. 9 óra, mikor is a tárgyalás, a szükséghez képest, szöbélileg fog folytatatni.

Ajánlatok tehetők az összes szükségletek szállítására, vagy csak egyes cikkekre is.

A sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó-kollegium előljárósága.

Dr. Bodor Tivadar,
gondnok.

Végh Endre,
jegyző.

50

év óta sikerrel használtatik

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztatálanságokat eltávolít biztosan az

ESZÉKI SPITZER KENŐCS

és az

eszéki Salvator szappan

valódi minőségben csak a

Védjegy.

DIENES J. C.-féle

gyógyszertárban

ESZÉKEN, FELSŐVÁROS.

1 tégly Spitzer kenőcs 35 kr.
1 üveg „ mosdóvíz 40 kr.
1 darab Salvator szappan 50 kr.
1 doboz lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kéri a t. cz. közönség csakis Dienes-féle Eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni.

1—4 Főraktár Budapestben :

TÖRÖK JÓZSEF urnál

Király-utca 12.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk.)	12.53	
Brassó (vendéglő)	(ind.)				(ind.)	1.18	
Botfalva	4.20	7.23	2.48	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	10.31	1.18	
Földvár	4.48	7.47			(ind.)	2.49	
Mogyorós	5.07	8.03		Nagy-Enyed	(ind.)	3.47	8.07
Apáca	5.26	8.23		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk.)	4.07	
Köpecz	5.42	8.37			(ind.)	4.40	8.07
Agostonfalva	6.02	8.57		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	4.52	
Alsó-Rákos	6.09	9.04			(ind.)	5.20	
Homoród	6.26	9.20		Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	5.26	11.01
Kacsa	6.55	9.46			(ind.)	6.52	5.30
Bene	7.12	9.59		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	7.40	
Erked	7.32	10.20			(ind.)	11.51	2.18
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	7.52	10.36		Budapest	(érk.)	12.09	7.30
Segesvár (vendéglő)	8.23	11.03			(ind.)	8.40	
Medgyes	8.46	11.19			(érk.)		
	(ind.)	11.29					
	10.09	12.37					

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4:00 d. u. 2:45	Brassó	indul reggel 8:30 d. u. 3:10
Imecsfalva	" " 4:17 " 3:02	Szász-Hermány	" " 8:49 " 3:29
Páva-Zabola	" " 4:34 " 3:19	Prázmár	" " 9:13 " 3:53
Kovácsna	" " 4:47 " 3:32	Kökös	" " 9:26 " 4:06
Barátos	" " 5:17 " 4:02	Uzon	" " 9:43 " 4:23
Nagy-Borosnyó	" " 5:33 " 4:18	Kilyén	" " 9:58 " 4:38
Eresztevény	" " 5:52 " 4:37	Sepsi-Szentgyörgy	" " 10:23 " 5:03
Sepsi-Szentgyörgy	" " 6:32 " 5:17	Eresztevény	" " 10:51 " 5:31
Kilyén	" " 6:42 " 5:27	Nagy-Borosnyó	" " 11:13 " 5:53
Uzon	" " 7:00 " 5:45	Barátos	" " 11:42 " 6:22
Kökös	" " 7:13 " 5:58	Kovácsna	" " 12:00 " 6:41
Prázmár	" " 7:30 " 6:15	Páva-Zabola	" " 12:13 " 6:53
Szász-Hermány	" " 7:50 " 6:35	Imecsfalva	" " 12:28 " 7:08
Brassó	érk. reggel 8:08 este 6:53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután 12:46 este 7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.